

БЕКІТЕМІН:

ДпҚББД ШҚ ҒӘ «Дарын»

орталығының директоры

Г. Рахимжанова

2022 ж.

Балалар музыка мектептерінің және өнер мектептерінің білім алушылары – жас музыканттардың республикалық фестиваль-байқауының облыстық кезеңін өткізу ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы ереже балалар музыка мектептерінің және өнер мектептерінің білім алушылары - жас музыканттардың республикалық фестиваль-байқауының облыстық кезеңін қашықтықтан (бұдан әрі – Фестиваль-байқау) өткізу қағидалары, оны өткізудің мақсатын, міндеттерін және тәртібін айқындайды.

2. Мақсаты: музыкалық дарынды білім алушыларды, дарынды балалар ұжымдарын дамыту және қолдау, олардың шығармашылық белсенділігін, кәсіби бағдарлануын ынталандыру.

3. Міндеттері:

жас музыканттардың эстетикалық, гуманистік және патриоттық сезімдерін, әлемдік және отандық көркем мәдениет дәстүрлеріне жеке қызығушылығын тәрбиелеу;

әр түрлі музыкалық аспаптарда балалардың орындаушылығын танымал ету, музыкалаудың ұжымдық нысандарын дамыту және жетілдіру, білім алушылардың өзін-өзі жүзеге асыру, қоғамдық тану үшін мүмкіндіктерін кеңейту;

музыка өнері саласында балалар шығармашылығын дамытуды ынталандыру;

балалар музыка мектептері мен өнер мектептері оқушыларының кәсіби дайындық деңгейін арттыру;

классикалық, халықтық және заманауи музыкаға деген қызығушылықты дамыту.

4. Фестиваль-байқаудың ұйымдастырушысы Шығыс Қазақстан облысының білім басқармасы, Дарындылық пен қосымша білім беруді дамытудың Шығыс Қазақстан ғылыми-әдістемелік «Дарын» орталығы (бұдан әрі - ДпҚББД ШҚ ҒӘ «Дарын» орталығы).

5. Қазылар алқасы мен ұйымдастыру комитетінің құрамын фестиваль-байқауының ұйымдастырушылары қалыптастырады.

2. Фестиваль-байқауды өткізу мерзімі

6. Фестиваль-байқау 2022 жылғы 04 наурызда өткізіледі. Аудандық (қалалық) білім беру бөлімдері басшыларының қолы қойылған Фестиваль-байқауға қатысуға өтінімді (№1 қосымшаға сәйкес), сондай-ақ байқау жұмыстарын texno_otdel@mail.ru электронды поштасына 2022 жылғы 01 наурызға дейін жіберу қажет.

7. Өтінімге қоса:

1) Фестиваль-байқаудың аудандық (қалалық) кезеңінің жеңімпаздарына қатысуға өтінім, қатысушылар туралы мәліметтер (Т.А., туған жылы, сыныбы, оқу орны, тұрғылықты мекенжайы және білім беру ұйымының мекенжайы, телефоны);

2) қатысушылардың жеке басын куәландыратын құжаттардың көшірмелері;

3) www.youtube.com арнасында орналастырылған бейнематериалға сілтеме жіберіледі.

8. Фестиваль-байқауға балалар музыка мектептері мен балалар өнер мектептерінің қазақ және орыс халық аспаптары (домбыра тенор, қобыз прима, қыл қобыз, жетіген, шертер, баян, аккордеон, домра, балалайка, гитара) бөлімдерінің білім алушы – солистері мен ұжымдары қатысады.

9. Фестиваль-байқауға әр ауданнан/қаладан тізімдегі берілген санға (№2 қосымша) сәйкес қатысушылар қатысады.

3. Фестиваль-байқаудың шарттары мен тәртібі

10. Облыстық конкурс келесі номинациялар бойынша өткізіледі:

1. Жеке орындаушы.

2. Музыкалық ұжымдардың өнер көрсетуі.

Әр номинацияға қатысу міндетті.

11. Солистер төмендегі жас санаттары бойынша өнер көрсетеді:

1) кіші жас тобы – 7-10 жас;

2) орташа жас тобы – 11-13 жас;

3) ересек жас тобы – 14-17 жас.

Қатысушылардың жасы ағымдағы жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша анықталады.

Кіші жас тобына байқауға қатысушыларға қойылатын бағдарламалық талаптар музыка мектебінің III сыныптан, орта жас тобының IV сыныптан, жоғары жас тобының V сыныптан білім алушылар үшін бағдарламалық талаптардан төмен болмауы тиіс.

12. **Музыкалық ұжымдардың өнер көрсетуі.** Фестиваль-байқаудың музыкалық ұжымының құрамына жоғары сынып оқушылары қатысады.

Бұл ретте ұжымға қатысатын тұлғаларға, жоғары жас тобы солисті ретінде қатысуға рұқсат етіледі. **Әрбір аудан/қаладан қатысушылардың жалпы саны тапсырыста белгіленген нормалардан аспауы тиіс.**

Музыкалық ұжымның құрамында дирижер немесе орындаушы (*концертмейстер*) ретінде **1 педагогтің қатысуына** жол беріледі.

Бейне сапалы, бір роликпен тоқтаусыз жазылуы керек. Кіші және орта топ үшін бір сілтеме, ересек топ үшін екі турға екі сілтеме болуы тиіс, **бұл ретте бір қатысушының жұмысын бөлуге және «қиюға» жол берілмейді.** Орындаушының беті мен қолы айқын көрінетін дайын бейнетаспаны қолдануға рұқсат етіледі.

13. Фестиваль-байқауды кәсіби қазылар алқасы 10 балдық жүйе бойынша бағалайды. Қазылар алқасының шешімі хаттамамен ресімделеді.

Бағалау критерийлері:

стильдер үйлесімінің нұсқалығы, өзіндік ерекшелігі және үйлесімділігі;

интонация тазалығы және музыкалық жүйе;

музыканы сезінуі, әртістілігі, шығармаларды орындау сенімділігі;

орындау техникасы және деңгейі;

орындаудың жоғары сапалылығы.

4. Фестиваль-байқаудың қатысушыларын марапаттау

14. Фестиваль-байқаудың жеңімпаздары дипломдармен марапатталады. Барлық қатысушыларға сертификаттар табысталады. Фестиваль-байқаудың қорытындысы, жеңімпаздардың дипломдары, сертификаттардың электронды нұсқалары **2022 жылғы 18 наурызда** <http://shygysdaryn.kz> сайтында жүктеп алу мүмкіндігімен орналастырылады.

5. Фестиваль-байқауды қаржыландыру

16. Фестиваль-байқау шығыстары бекітілген сметаға сәйкес
ДпҚББД ШҚ ҒӨ «Дарын» орталығы есебінен жүзеге асырылады.

**Балалар музыка мектептерінің және өнер мектептерінің білім алушылары -
жас музыканттардың республикалық фестиваль-байқауының
облыстық кезеңіне қатысуға өтінім**

СОЛИСТЕР

№	Қатысушының аты-жөні	Қатысушының мекен-жайы, индексі	Туған күні	Құралдың аталуы	Мектептен тыс ұйымның аталуы	Педагогтің аты- жөні, байланыстары	Концертмейстердің аты-жөні, байланыстары	Шығарма авторы	Туындының аталуы	Сілтемелер, өнер көрсету уақыты
кіші жас тобы										
1										
2										
3										
орташа жас тобы										
1										
2										
3										
жоғары жас тобы										
1								бірінші тур 1. 2. екінші тур 3. 4.	бірінші тур 1. 2. екінші тур 3. 4.	2 сілтеме (әр турға бір- бірден)
2										
3										

Ұжымдар

№	ұжымға қатысушының аты- жөні	туған күні	ұжым жетекшісінің аты-жөні, байланыс телефондары	шығарма авторы	туындының аталуы	4 шығарма аға 1 сілтеме
Қазақ халық аспаптар ұжымы (дар) (Балалар музыка мектебінің немесе өнер мектебінің аталуы, мекенжайы)						
1						
Орыс халық аспаптар ұжымы (дар) (Балалар музыка мектебінің немесе өнер мектебінің аталуы, мекенжайы)						
1						

Ескертпе: өтінімде көрсетілген қатысушылардың бағдарламасы мен тәртібі өзгертуге жатпайды.

Балалар музыка мектептерінің және өнер мектептерінің білім алушылары – жас музыканттардың республикалық фестиваль-байқауының облыстық кезеңіне қатысушыларды бөлу парағы

№	Аудан/қала	Қатысушылар саны
1	Абай	24
2	Аягөз	24
3	Бесқарағай	24
4	Бородулиха	24
5	Глубокое	24
6	Жарма	24
7	Зайсан	24
8	Алтай	24
9	Катонқарағай	24
10	Көкпекті	24
11	Курчатов	24
12	Күршім	24
13	Риддер	24
14	Семей	24
15	Тарбағатай	24
16	Ұлан	24
17	Үржар	24
18	Өскемен	24
19	Шемонаиха	24

Ескертпе: әрбір аудан/қаладан қатысушылардың жалпы саны тапсырыста белгіленген нормалардан аспауы тиіс. Бұл ретте ұжымға солист ретінде қатысатын адамдарды қабылдауға тыйым салынбайды.

Байқаудың бағдарламалық талаптары

ҚАЗАҚ ХАЛЫҚ АСПАПТАРЫ

Кіші жас тобы (домбыра сыныбы)

2 күй (1төкпе, 1 шертпе) 1 қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы
сүйемелдеумен.

Орта жас тобы (домбыра сыныбы)

2 күй (төкпе, шертпе) 1 қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы
сүйемелдеумен.

Ересек топ (домбыра сыныбы)**1 тур:**

1. 2 күй (1 төкпе, 1 шертпе).
2. Виртуозды шығарма.

II тур: 1. Қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы.
2. Орындаушының таңдауы бойынша.

Кіші жас тобы (прима-қобыз сыныбы)

Түрлі сипаттағы 3 пьеса сүйемелдеумен, олардың бірі - қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы.

Орта жас тобы (прима-қобыз сыныбы)

Түрлі сипаттағы 3 пьеса сүйемелдеумен, олардың бірі - қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы.

Ересек топ (прима-қобыз сыныбы)**1 тур:**

1. Міндетті түрде халықтық орындау стиліндегі пьеса (күй).
2. Аспапқа сәйкес өңделген халықтық әуен.
3. Шетел композиторының шығармасы.

II тур: 1. Кең көлемді шығарма (концерт).

2. Орындаушының таңдауы бойынша.

Кіші жас тобы (қыл қобыз сыныбы)

2 күй, 1 қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы
сүйемелдеумен.

Орта жас тобы (қыл қобыз сыныбы)

2 күй, 1 қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы
сүйемелдеумен.

Ересек топ (қыл қобыз сыныбы)

- 1 тур:** 1. Екі түрлі сипатты күй (кварта, квинта құрылымымен).
2. Шетелдік композитордың шығармасы (сүйемелдеумен).

II тур: 1. Кең көлемді шығарма (концерт).

2. Орындаушының таңдауы бойынша (халық күйі).

Кіші жас тобы (шертер сыныбы)

1. Аспапқа сәйкес өңделген қазақ халық күйлері, қазақ композиторының әндері
немесе шығармасы.

2. Шетел композиторының пьесасы.

3. Аспапқа сәйкес өңделген халық әуені.

Орта жас тобы (шертер сыныбы)

1. Аспапқа сәйкес өңделген қазақ халық күйлері, қазақ композиторының әндері

немесе шығармасы.

2. Шетел композиторының пьесасы.
3. Халық әуенін немесе халық күйін өңдеу.
4. Виртуозды шығарма немесе концерт (I бөлім немесе II-III бөлім).

Ересек топ (шертер сыныбы)

I тур:

1. Аспапқа сәйкес өңделген қазақ халық күйлері, қазақ композиторының әндері немесе шығармасы.

2. Аспапқа сәйкес өңделген халық әуені немесе күйі.
3. Виртуозды шығарма.

II тур: 1. Концерт (I бөлім немесе II-III бөлім).

2. Орындаушының тандауы бойынша шығарма немесе күй.

Кіші жас тобы (Жетіген)

3 түрлі сипаттағы туындылар, олардың бірі қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы (1 шығарма – сүйемелдеумен).

Орта жас тобы (Жетіген)

3 түрлі сипаттағы туындылар, олардың бірі қазақстандық немесе шетелдік композитордың шығармасы (1 шығарма – сүйемелдеумен).

Ересек топ (Жетіген)

I тур: 1. Екі түрлі сипатты күй (кварта, квинта құрылымымен).

2. Шетелдік композитордың шығармасы (сүйемелдеумен).

II тур: 1. Кең көлемді шығарма (концерт).

2. Орындаушының тандауы бойынша шығарма (халық күйі).

ОРЫС ХАЛЫҚ АСПАПТАРЫ

Кіші жас тобы (баян, аккордеон сыныбы)

1. Кантилена.
2. Қазақстан композиторының пьесасы.
3. Кең көлемді шығарма немесе өңделген халық әуені.

Орта жас тобы (баян, аккордеон сыныбы)

1. Виртуозды шығарма.
2. Полифониялық шығарма.
3. Кең көлемді шығарма немесе өңделген халық әуені.
4. Қазақстан композиторының пьесасы.

Ересек топ (баян, аккордеон сыныбы)

I тур. 1. Виртуозды шығарма.

2. Полифониялық шығарма.
3. Қазақстан композиторының шығармасы.

II тур. 1. Өңделген халық әуені.

2. Кең көлемді шығарма, вариация, өңделген халық әуендері, концерттік пьесалар.

Кіші жас тобы (домра класы, балалайка)

1. Аспапқа сәйкес өңделген қазақ халық күйлері, қазақ композиторларының пьесасы немесе әндері.

2. XVII-XIX ғасырлардағы композитордың пьесасы.
3. Өңделген халық әуені.

Орта жас тобы (домра, балалайка сыныбы)

1. Аспапқа сәйкес өңделген қазақ халық күйлері, қазақ композиторларының пьесасы немесе әндері.

2. XVII-XIX ғасырлардағы композитордың пьесасы.

3. Өңделген халық әуені.

4. Виртуозды туынды немесе концерт (I бөлім немесе II-III бөлім)

Ересек топ (домра класы, балалайка)

I тур:

1. Аспапқа сәйкес өңделген қазақ халық күйлері, қазақ композиторларының пьесасы немесе әндері.

2. Өңделген халық әуені.

3. Виртуозды шығарма.

II тур: 1. Концерт (I бөлім немесе II-III бөлім).

2. Орындаушының таңдауы бойынша шығарма.

Кіші жас тобы (гитара сыныбы)

1. Классик композитордың шығармасы.

2. Қазақстандық композитордың шығармасы немесе гитараға сәйкес өңделген қазақ халық әндері, күйлері.

3. Орындаушының таңдауы бойынша шығарма.

Орта жас тобы (гитара сыныбы)

1. Классик композитордың шығармасы.

2. Қазақстандық композитордың шығармасы немесе гитараға сәйкес өңделген қазақ халық әндері, күйлері.

3. Кең көлемді (халықтық тақырыптағы вариациялар, рондо, сонатиндер, сюиталар, т.б.).

4. Орындаушының таңдауы бойынша шығарма.

Ересек топ (гитара сыныбы)

I тур: 1. Классик композитордың шығармасы.

2. Қазақстандық композитордың шығармасы немесе гитараға өңделген қазақ халық әндері, күйлері.

3. Виртуозды пьеса.

II тур: 1. Кең көлемді немесе полифониялық шығарма.

2. Орындаушының таңдауы бойынша шығарма.

ҰЖЫМДАР

Байқауда ұжымның өнер көрсету бағдарламасына әртүрлі сипаттағы туындылар, олардың бірі - Қазақстан композиторының шығармасы немесе өңделген қазақтың халық әуені енгізілуі тиіс. Фестиваль-байқауда кемінде төрт шығарма орындалады. Әр ұжымның өнер көрсету уақыты 15 минуттан аспайды. Ұжым құрамында дирижер немесе орындаушы ретінде бір педагог қатысуға құқығы бар.